

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2047

Vragen van het lid **Kooiman** (SP) aan de staatssecretarissen van Veiligheid en Justitie en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het vervoer van minderjarigen door de Dienst Vervoer en Ondersteuning* (ingezonden 16 februari 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 2 april 2012). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1785.

Vraag 1

Wat is uw reactie op de constatering van de Kinderombudsman dat het vervoer van de 13-jarige M. op 17 december 2010 in strijd was met het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind?¹

Antwoord 1

Ik betreur dat in dit concrete geval door een samenloop van omstandigheden de terugreis lang heeft geduurd hetgeen naar het oordeel van de Kinderombudsman tot de conclusie leidt dat het IVRK is geschonden.

Vraag 2

Bent u geschrokken van de constatering dat de terugreis na de zitting in totaal 10 uur duurde, dat hij om 07:30 uur is opgehaald en pas om 00.30 uur is teruggebracht bij de instelling, terwijl er tijdens de rit geen mogelijkheden waren het busje te verlaten, een raampje open te zetten of iets te eten en te drinken?

Antwoord 2

Ja dat ben ik want die rit klinkt inderdaad heel naar. Wel dient in aanmerking te worden genomen dat, hetgeen de Kinderombudsman ook heeft onderkend in zijn rapport, de situatie op 17 december 2010 niet exemplarisch is. Er gold die dag een weeralarm wegens hevige sneeuwval en gladheid. De Dienst Vervoer en Ondersteuning (hierna DV&O) verzorgt beveiligd vervoer op verzoek van onder meer instellingen voor jeugdzorgplus. De neutrale, multifunctionele voertuigen van de DV&O zijn evenals alle auto's voorzien van een ventilatiesysteem. Jeugdigen mogen eten en drinken

¹ <http://www.dekinderombudsman.nl/86/volwassen/nieuws/eerste-rapport-kinderombudsman-vervoer-van-een-minderjarige-door-dveno/?id=97>

meenemen in het voertuig. De aanvrager van het vervoer is verantwoordelijk voor het verstrekken daarvan. Jeugdigen kunnen tijdens de rit het voertuig alleen verlaten op beveiligde locaties, zoals een politiebureau. Naar een dergelijke locatie kan worden uitgeweken als bijvoorbeeld een sanitaire stop noodzakelijk is.
Die factoren geven een verklaring hoe het is gekomen.

Vraag 3

Komt dit vaker voor? Hoeveel klachten zijn er de laatste jaren binnengekomen over de Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O)? Hoeveel klachten van minderjarigen zijn daarbij?

Antwoord 3

Het komt vaker voor dat ritten uitgevoerd door DV&O door externe omstandigheden (zoals weersomstandigheden of verkeersoverlast) langer duren dan was voorzien. In 2010 zijn er 241 klachten en meldingen bij DV&O binnengekomen. In 2011 betrof het 200 klachten en meldingen. In 2010 zijn er 4 klachten door of namens jeugdigen ingediend over het vervoer, in 2011 waren dat 7 klachten. Om een goed beeld te krijgen heb ik een van deze indieners van een klacht zelf opgezocht en hebben wij over de klacht gesproken. Zo houd ik de beleving van de mensen waarover het gaat op mijn netvlies.

Vraag 4

Deelt u de mening van de Kinderombudsman dat de belangen van kinderen niet ondergeschikt mogen raken aan financiële en organisatorische redenen als dat heel oneerlijke gevolgen heeft, zoals de bijzonder lange terugreis?

Antwoord 4

In het algemeen deel ik deze mening. Echter ik verwerp het verband tussen een en ander, in dit geval was sprake van overmacht. Het is niet exemplarisch voor de wijze waarop het vervoer van jeugdigen is georganiseerd.

Vraag 5

Houdt de DV&O specifiek rekening met het feit dat een minderjarige wordt vervoerd, zeker als het gaat om kwetsbare minderjarigen? Zo ja, hoe? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 5

Ja, DV&O houdt rekening met het feit dat een minderjarige wordt vervoerd. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en DV&O hebben kwaliteitsafspraken gemaakt over het vervoer van minderjarigen met een machtiging gesloten jeugdzorg. DV&O vervoert de minderjarigen in neutrale multifunctionele voertuigen. Het personeel dat het vervoer uitvoert is specifiek opgeleid om jeugdigen met gedragsproblemen te begeleiden en te bejegenen. Daarnaast worden jeugdigen op basis van deze afspraken niet gezamenlijk met volwassenen of strafrechtelijk geplaatste minderjarigen vervoerd. Bij kwetsbare minderjarigen kan op verzoek van de aanvrager vervoer op maat worden geboden waarbij de bejegening van de jeugdige prioriteit heeft. Ook kan de jeugdige tijdens het vervoer worden begeleid vanuit de instelling voor jeugdzorgplus, als de instelling dit noodzakelijk acht.

Vraag 6

Op welke wijze geeft u gevolg aan de aanbeveling van de Kinderombudsman om bij de herziening van het vervoer door DV&O mee te nemen welke (pedagogische) vaardigheden verwacht mogen worden van de medewerkers die belast zijn met het vervoer van minderjarigen en of de huidige medewerkers voldoende toegerust zijn voor deze taak?

Antwoord 6

Thans is een wijziging van de Wet op de jeugdzorg in voorbereiding. Deze ziet op het vervoer en op het verblijf in de rechtbank van jeugdigen met een machtiging gesloten jeugdzorg. Ook in dat verband zullen regels worden gesteld waaraan een vervoerder dient te voldoen, onder andere over de opleiding van personeel. Daarbij wordt eveneens voorzien in een toezichtrol

voor de Inspectie jeugdzorg. Het betreffende wetsvoorstel is voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

Vraag 7

Hoe wordt ervoor gezorgd dat een dergelijke extreme rit met een minderjarige nooit meer kan plaats hebben en dat de algemene vervoerspraktijk van DV&O specifiek voor minderjarigen verbeterd?

Antwoord 7

In overleg met betrokken jeugdzorginstellingen en DV&O streef ik ernaar onnodig lange ritten te voorkomen en meer maatwerk toe te passen. Externe omstandigheden zijn echter niet beïnvloedbaar; dat een lange rit niet meer zal voorkomen kan ik derhalve niet garanderen. Dat DV&O het vervoer van meerdere jeugdigen met een machtiging gesloten jeugdzorg combineert is overigens te billijken. Voor het besluit om een rit al dan niet te combineren is de problematiek van de betrokken jeugdige bepalend.

Vraag 8

Ziet u ook aanleiding de omstandigheden voor minderjarigen in het cellencomplex bij de rechtbank en de politiecellen op een politiebureau te verbeteren door bijvoorbeeld contact met ouders of hulpverleners ruimer toe te staan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Defence for Children heeft vorig jaar een rapport uitgebracht over minderjarigen in politiecellen, getiteld «Een paar nachtjes in de cel». Op 28 oktober 2011 heeft de Minister van Veiligheid en Justitie een beleidsreactie op dit rapport naar de Tweede Kamer gezonden (Kamerstukken II 2011/12, 24 587, nr. 244). De Vaste Commissie van Veiligheid en Justitie heeft aangekondigd hierover een plenair debat te willen voeren. Ter voorbereiding hierop is aan de Commissies van Toezicht op Politiecellen gevraagd om een reactie op het rapport van Defence for Children. Deze reactie zal de Minister van Veiligheid en Justitie meenemen bij het vraagstuk of, en zo ja hoe, de omstandigheden van minderjarigen in politiecellen moeten worden veranderd.

Vraag 9

Bent u bereid de Kamer uw beleidsreactie te sturen op het rapport van de Kinderombudsman «Minderjarige arrestanten in politiecellen»² en de drie specifieke aanbevelingen?³

Antwoord 9

Het rapport van de Kinderombudsman komt in de kern overeen met het rapport «Een paar nachtjes in de cel» van Defence for Children. In het eerder aangekondigde debat zullen de uiteindelijke beleidsreactie, het rapport en de bijbehorende aanbevelingen besproken worden.

- Maak het mogelijk voor ouders en kinderen om elkaar tijdens een bezoek aan te raken
- Zet dit ook in de regels van politiebureaus en arrestantencomplexen
- Vertel kinderen wat hun rechten zijn tijdens bezoeken van hun ouders en dat zij daarna gefouilleerd kunnen worden.

² <http://www.dekinderombudsman.nl/333/kinderen/publicaties/rapport-minderjarige-arrestanten-in-politiecellen-kom0001-2012/?id=93>

³ – Maak het mogelijk voor ouders en kinderen om elkaar tijdens een bezoek aan te raken
– Zet dit ook in de regels van politiebureaus en arrestantencomplexen
– Vertel kinderen wat hun rechten zijn tijdens bezoeken van hun ouders en dat zij daarna gefouilleerd kunnen worden.